

Raadsvoorstel

Onderwerp	Concept jaarrekening 2023, gewijzigde begroting 2024 en concept begroting 2025 Gemeenschappelijke Regeling Afeer.
Datum beeldvormende raadsbijeenkomst	19 juni 2024
Datum raadsvergadering	3 juli 2024
Zaaknummer	40411-2024
Steller	Gert Jan Boels
Portefeuillehouder(s)	Ger Klein
Medeverantwoordelijke(n)	

Eerdere besluitvorming en/ of vastgesteld beleid	n.v.t.
Voorgesteld raadsbesluit	De raad besluit: 1. Kennis te nemen van de concept jaarrekening 2023 van Afeer; 2. Kennis te nemen van de gewijzigde begroting 2024 van Afeer; 3. Kennis te nemen van de concept begroting 2025 van Afeer; 4. Geen zienswijze in te dienen ten aanzien van de gewijzigde begroting 2024 van Afeer; 5. Een zienswijze in te dienen ten aanzien van de concept begroting 2025 van Afeer. Deze zienswijze als volgt te formuleren: <i>Gelet op de omvangrijke korting op het gemeentefonds vanaf 2026, Afeer te verzoeken voorbereidingen te treffen om te komen tot een verlaging van de gemeentelijke bijdrage aan Afeer en hiertoe een bestuurlijke opdracht te formuleren van het AB aan het DB.</i> 6. Het college te verzoeken het dagelijks bestuur van Afeer in kennis te stellen van de betreffende besluiten en zienswijzen van de raad.
Samenvatting	Het Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Afeer legt de jaarstukken 2023, de gewijzigde begroting 2024 en de ontwerpbegroting 2025 aan de raden van de deelnemende gemeenten voor. Voorgesteld wordt de jaarstukken 2023 voor kennisgeving aan te nemen. U als raad van de gemeente Oldambt wordt in de gelegenheid gesteld eventuele zienswijzen in te dienen. Voorgesteld wordt hiervan geen

	gebruik te maken voor wat betreft de gewijzigde begroting 2024. Voor wat betreft de concept begroting 2025 wordt voorgesteld een zienswijze in te dienen omtrent een verlaging van de gemeentelijke bijdrage in relatie tot de voorziene omvangrijke korting op het gemeentefonds.
Bijlage(n)	1. Concept jaarrekening 2023 Afeer; 2. Aanbiedingsbrief gewijzigde begroting 2024 Afeer; 3. Bijlage gewijzigde begroting 2024 Afeer; 4. Concept begroting 2025 Afeer.
AVG	ja

TOELICHTING

Inleiding

Afeer is het sociaal ontwikkelbedrijf van de gemeenten Oldambt, Pekela en Westerwolde. Samenwerking vindt plaats via een gemeenschappelijke regeling. Afeer heeft van de gemeenten een aantal taken gekregen, namelijk het zijn van uitvoerder van de Wsw en de Participatiewet, dit voor zover het gaat om de re-integratietaken (artikel 7) en het nieuwe beschut werken (artikel 10b).

In de vergadering van 8 mei 2024 heeft het Dagelijks Bestuur (DB) van Afeer de (concept) begroting 2025 vastgesteld, zie bijlagen. Deze begroting dient conform de Wet op de gemeenschappelijke regeling (Wgr) te worden voorgelegd aan de gemeenteraad.

Iedere afzonderlijke raad heeft daarbij de mogelijkheid om op grond van art. 35 Wgr een zienswijze kenbaar te maken aan het Algemeen Bestuur (AB) van Afeer. U wordt geadviseerd een zienswijze over de conceptbegroting naar voren te brengen. Het ligt in de planning dat het Algemeen Bestuur van Afeer in haar vergadering van 11 juli 2024 de concept begroting 2025 plus eventuele zienswijzen vaststelt.

Eind 2023 is er een nieuw meerjarig beleidsplan vastgesteld door het AB van Afeer. Het "*Beleidsplan Afeer – gemeenten Westerwolde, Pekela en Oldambt 2023 tot en met 2026*". Dit plan beschrijft de voorgenomen beweging tot een minder klassieke sw-infrastructuur. De begrotings- en verantwoordingsstructuur zal meer worden ingericht op basis van de doelstellingen en uitgangspunten van de Participatiewet. Er zal vanaf 2026 worden gewerkt met een nieuwe financiële verdeelsleutel en ook zijn er afspraken gemaakt om te komen tot de implementatie van diverse prestatie-indicatoren.

De concept begroting 2025 die nu voor ligt valt voor de gemeente Oldambt positiever uit dan vorig jaar begroot. Voor 2025 bedraagt de bijdrage van Oldambt € 19.753.000,- terwijl vorige jaar € 19.788.000,- werd begroot. Een positief verschil derhalve van € 35.000,-.

Motivatie

1. Concept Jaarrekening Afeer 2023

Afeer mag terugkijken op een jaar met een positief begrotingsresultaat. Afeer sluit 2023 voorlopig af met een voordelig exploitatieresultaat van € 81.000,-. Tijdens de vergadering van 11 juli 2024 zal het Algemeen Bestuur de jaarrekening definitief vaststellen. Daarbij is het aan het Algemeen Bestuur, als bevoegd orgaan, om een bestemming te geven aan het positief resultaat. Het Dagelijks Bestuur zal hiervoor een voorstel voorbereiden.

U wordt nu voorgesteld deze jaarrekening voor kennisgeving aan te nemen.

2. Gewijzigde begroting 2024

Het Algemeen Bestuur van Afeer heeft op 10 juli 2023 de begroting voor het jaar 2024 vastgesteld. Er is nadien een noodzaak ontstaan om deze begroting aan te moeten passen.

Het Algemeen Bestuur van Afeer heeft op 2 november 2023 besloten om een 'bestemmingsreserve energietransitie' te vormen ter hoogte van € 477.000,-. De bestemming van deze reserve is ter dekking van de kapitaallasten van investeringen die Afeer gaat doen ten behoeve van haar energietransitie. Met deze investeringen wordt het in de primitieve begroting 2024 vastgestelde investeringsplafond overschreden. Dat maakt het noodzakelijk de bestaande begroting te wijzigen.

Het energietransitie-plan voorziet in het plaatsen van o.a. zonnepanelen en accu's op de twee locaties van Afeer. De hiermee samenhangende kapitaallasten (rente en afschrijvingen) zijn niet opgenomen in de begroting als investeringsruimte. De nu aangeboden begrotingswijziging voorziet in het verhogen van de investeringsruimte, de daarmee samenhangende kapitaallasten en de vrijval vanuit de bestemmingsreserve. Dit levert een per saldo neutrale ontwikkeling op.

Als raad wordt u in de gelegenheid gesteld eventueel een zienswijze te geven op het voornemen om de begroting 2024 te gaan wijzigen.

U wordt nu voorgesteld deze gewijzigde begroting voor kennisgeving aan te nemen. U wordt verder voorgesteld geen zienswijze naar voren te brengen ten aanzien van de gewijzigde begroting. Dit omdat hiervoor geen concrete aanleiding wordt gezien.

3. Concept Begroting Afeer 2025

Bij het opstellen van deze begroting van de Gemeenschappelijk Regeling Afeer, in het vroege voorjaar van 2024, ziet de arbeidsmarkt voor werkzoekenden er nog steeds gunstig uit. Er zijn in Oost-Groningen nog steeds meer vacatures dan werkzoekenden. En de vacatures betreffen vrijwel allemaal 'praktische banen'; voor mensen dus met een praktische achtergrond.

Ook Afeer heeft te maken met – soms forse – kostenstijgingen en looncorrecties.

Aan het einde van 2023 is er een nieuw Beleidsplan vastgesteld. Dit beleidsplan voorziet mede in nieuwe verdeelsleutels voor het exploitatietekort van Afeer. In de volgende begrotingen, beginnend vanaf de begroting 2026, geldt de nieuwe verdeelsleutel die berekend wordt conform de afspraken in het vastgestelde beleidsplan.

Zienswijze concept begroting 2025

De begroting van Afeer heeft ook gevolgen voor onze begroting; de begroting van de gemeente Oldambt. Zoals bij alle GR-en formuleren we ook hier een zienswijze.

We zien in de meerjarenraming een substantiële stijging van onze jaarlijkse bijdrage aan Afeer. Gelet op de omvangrijke korting op het gemeentefonds vanaf 2026 wordt Afeer verzocht voorbereidingen te treffen om te komen tot een verlaging van de gemeentelijke bijdrage aan de Afeer en hiertoe een bestuurlijke opdracht te formuleren van het AB aan het DB. Aan de gemeenteraad wordt gevraagd hiertoe een zienswijze te formuleren en in te dienen.

Meerjarenraming 2026 – 2028

De meerjarenraming komt uit op een exploitatietekort van € 31.806.000,- in 2028. Dat is voor een groot deel gebaseerd op de verwachte stijging van de personeelskosten en prijsstijgingen. Deze zijn plausibel en gelden ook voor ons als gemeente. Op basis van de huidige verdeelsleutel zouden de GR-gemeenten onderstaande bedragen moeten bijdragen:

	percentage	2025	2026	2027	2028
Gemeente Oldambt	64,91%	19.753	19.832	20.154	20.648
Gemeente Pekela	22,73%	6.917	6.945	7.057	7.230
Gemeente Westerwolde	<u>12,36%</u>	<u>3.761</u>	<u>3.776</u>	<u>3.838</u>	<u>3.932</u>
Totaal	100,0%	30.432	30.553	31.049	31.809

(bedragen x € 1.000,-)

Onderstaand overzicht van de begrote bedragen van Oldambt in 2023 t.o.v. de conceptbegroting van Afeer 2024.

	2024	2025	2026	2027	2028
Begroting Oldambt 2024	19.361.000	19.788.000	19.830.000	20.114.000	
Begroting Afeer 2025		19.753.000	19.832.000	20.154.000	20.648.000
Verschil		+35.000	+2.000	+40.0000	

Betrokkenheid (externe) partners

De voorgestelde besluiten zijn afgestemd met de deelnemende gemeenten van Afeer.

Consequenties

Het nieuwe – eind 2023 vastgestelde – beleidsplan helpt in de gewenste ontwikkelrichting van Afeer. Zo zal het bestaande WSW bestand immers geleidelijk afnemen. En zal bijvoorbeeld de loonkostensubsidie actief ingezet moeten worden als instrument om mensen zo snel mogelijk aan de slag te krijgen bij reguliere werkgevers. Hier zal een perspectief voor de langere termijn voor moeten worden uitgewerkt.

Het exploitatietekort van Afeer is fors en neemt jaarlijkse toe. Dat is gezien reguliere prijsstijgingen en CAO-ontwikkelingen ook niet bijzonder.

Afeer maakt kosten voor de aan haar opgedragen taken. Afeer realiseert eigen inkomsten met eigen productie en dienstverlening door derden. De kosten zijn echter gezien het specifieke karakter van de onderneming substantieel hoger. Op die manier ontstaat een structureel exploitatietekort. Op basis van de gemeenschappelijke regeling dragen de deelnemende gemeenten bij in het exploitatietekort. Tot op heden gebeurt dit via een vaste verdeelsleutel. Er zal vanaf 2026 worden gewerkt met een nieuwe financiële verdeelsleutel. Vanaf dat moment wordt het exploitatietekort verdeeld over 5 factoren. Deze factoren worden gewogen op basis van kostendruk in de begroting. De grootste kostendruk in de begroting wordt nog steeds bepaald door het aantal medewerkers met een beschut-status. Het aandeel per gemeente wordt jaarlijks opnieuw bepaald en kan daardoor fluctueren. De nieuwe systematiek zorgt voor een eerlijke en realistische verdeling van de bijdragen door de afzonderlijke gemeenten. Ook zijn er afspraken gemaakt om te komen tot de implementatie van diverse prestatie-indicatoren in de verantwoordingscyclus.

Buiten dat worden er voorbereidingen getroffen voor de implementatie van de nog aan te nemen nieuwe Participatiewet in Balans.

Financiën

Zie hierboven. De gemeenteraad is verplicht deze bijdragen in de begroting van de gemeente Oldambt op te nemen.

Vervolg

Na behandeling in de raad wordt het Algemeen Bestuur van Afeer schriftelijk geïnformeerd. Het ligt in de planning dat het Algemeen Bestuur in haar vergadering van 11 juli 2024 de concept begroting Afeer 2025 plus eventuele zienswijzen vaststelt.

Winschoten, 28 mei 2024

Burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt,

Berlinda Aukema
Secretaris

Cora-Yfke Sikkema
Burgemeester

 De raad van de gemeente Oldambt,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 28 mei 2024

Besluit

1. Kennis te nemen van de concept jaarrekening 2023 van Afeer;
2. Kennis te nemen van de gewijzigde begroting 2024 van Afeer;
3. Kennis te nemen van de concept begroting 2025 van Afeer;
4. Geen zienswijze in te dienen ten aanzien van de gewijzigde begroting 2024 van Afeer;
5. Een zienswijze in te dienen ten aanzien van de concept begroting 2025 van Afeer. Deze zienswijze als volgt te formuleren:

Gelet op de omvangrijke korting op het gemeentefonds vanaf 2026, Afeer te verzoeken voorbereidingen te treffen om te komen tot een verlaging van de gemeentelijke bijdrage aan Afeer en hiertoe een bestuurlijke opdracht te formuleren van het AB aan het DB.

6. Het college te verzoeken het dagelijks bestuur van Afeer in kennis te stellen van de betreffende besluiten en zienswijzen van de raad.

Winschoten, 3 juli 2024

De raad van de gemeente Oldambt,

Jelte van der Meer
Griffier

Cora-Yfke Sikkema
Voorzitter

Datum raadsvergadering

3 juli 2024

Onderwerp

De concept jaarrekening 2023, gewijzigde begroting 2024 en concept-begroting 2025 Afeer.

Agendapunt

Zaaknummer

40411-2024

